

B) Postanowienia szczegółowe.

a) Co do przemysłów wolnych.

§ 12.

W tem zgłoszeniu należy podać nazwisko, wiek i miejsce zamieszkania przedsiębiorcy, wymienić, w którym państwie przedsiębiorca posiada prawo obywatelstwa, oraz oznaczyć obrane przezeń zatrudnienie, i to według możliwości z jak najściślejszem określeniem przedmiotu przedsiębiorstwa, wreszcie wymienić miejsce wykonywania przemysłu i wykazać się z potrzebnego ewentualnie zezwolenia prawnego zastępcy i właściwego sądu (§ 2).

W przypadkach, w których przemysł w myśl §§ 2 i 3 może być wykonywany tylko przez zastępcę lub dzier-

§ 12.

In dieser Meldung ist der Name, das Alter, der Wohnort und die Staatsangehörigkeit des Unternehmers, ferner die gewählte Beschäftigung, und zwar letztere mit möglichst genauer Bezeichnung des Gegenstandes des Betriebes, endlich der Standort der Ausübung anzugeben und die allenfalls nötige Zustimmung des gesetzlichen Vertreters und des kompetenten Gerichtes (§ 2) darzutun.

In den Fällen, wo das Gewerbe im Sinne der §§ 2 und 3 nur durch einen Stellvertreter oder Pächter ausgeübt werden

zawcę, powyższe szczegóły podane być mają także co do osoby zastępcy lub dzierżawcy.

Dwu lub kilku przemysłów nie wolno łączyć w jednym zgłoszeniu. Wyjątek w tym względzie stanowią tylko owe przemysły, tworzące w spisie przemysłów reżymicznych jedną grupę pod tym samym punktem, których wykonywanie według potrzeb i zwyczajów miejscowych odbywa się z reguły wspólnie i do rozpoczęcia których wystarcza jeden wspólny dowód uzdolnienia.

kann, haben sich obige Angaben auch auf die Person des letzteren zu erstrecken.

Zwei oder mehrere Gewerbe dürfen in eine Anmeldung nicht zusammengefasst werden. Eine Ausnahme gilt nur in Ansehung der in dem Verzeichnisse der handwerksmässigen Gewerbe unter einem Punkte in eine Gruppe vereinten Gewerbe, deren Ausübung nach den örtlichen Bedürfnissen und Gewohnheiten in der Regel gemeinsam erfolgt und zu deren Antritte der einheitliche Befähigungsnachweis genügt.

§ 13 a.

Do rozpoczęcia przemysłów handlowych, wzmiankowanych w § 38 ustępie 3 i 4, wymagany jest oprócz warunków ogólnych (§§ 2 do 10) także dowód uzdolnienia.

Uzdolnienie będzie udowodniane przez przedłożenie dyplomu wyzwolenia, względnie świadectw nauki, stwierdzających, że ubiegający się ukończył należycie naukę, oraz świadectwa (§ 79 ustęp 1) z odbycia najmniej dwuletniej służby w jakimś przemyśle handlowym, przyczem jednakże cały okres zatrudnienia obejmować winien najmniej lat pięć.

Z zatrudnieniem w charakterze ucznia w pewnym przemyśle handlowym należy stawiać na równi zatrud-

§ 13 a.

Zum Antritte der im § 38, Absatz 3 und 4, erwähnten Handelsgewerbe ist nebst den allgemeinen Erfordernissen (§§ 2 bis 10) überdies der Nachweis der Befähigung erforderlich.

Der Nachweis ist zu erbringen durch den Lehrbrief, beziehungsweise die Lehrzeugnisse über die ordnungsmässige Beendigung des Lehrverhältnisses und das Zeugnis (§ 79, Absatz 1) über eine mindestens zweijährige Dienstzeit in einem Handelsgewerbe, wobei jedoch die gesamte Verwendung mindestens fünf Jahre zu umfassen hat.

Der Verwendung als Lehrling in einem Handelsgewerbe ist die Verwendung als Praktikant bei der Bureau- und Kontor-

dnienie w charakterze praktykanta w służbie biurowej lub kantorowej pewnego przedsiębiorstwa przemysłowego, wykonywanego sposobem fabrycznym, a z czasem służby w pewnym przemyśle handlowym czas służby przy sprzedaży towarów w przemysłach produkcyjnych, wliczając w to także pracę biurową i kantorową, przyczem całkowity okres zatrudnienia wynosić ma taksamo najmniej pięć lat.

Wspomniany dowód można nadto — z wyjątkiem świadectwa służbowego, które przedłożyć należy i w tym wypadku — zastąpić całkowicie albo częściowo świadectwem ukończenia z dobrym postępem pewnego zakładu naukowego, uznanego za odpowiadający temu celowi. Oznaczenie odnośnych zakładów, tudzież postanowienie, w jakiej mierze uczęszczanie do nich zastąpić może dowód odbycia nauki terminatorowskiej, będzie przedmiotem rozporządzenia, które wyda Minister handlu w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty, zasięgnąwszy poprzód

arbeit eine fabrikmässig betriebenen Gewerbeunternehmung und der Dienszeit in einem Handelsgewerbe die Dienstzeit beim Warenverkaufe von Produktionsgewerben einschliesslich der Bureau- und Kontorarbeit gleichzuhalten, wobei gleichfalls die gesamte Verwendung mindestens fünf Jahre zu umfassen hat.

Der Nachweis kann ferner mit Ausnahme des auch in diesem Falle beizubringenden Dienstzeugnisses durch ein Zeugnis über den mit Erfolg zurückgelegten Besuch einer hiezu als geeignet anerkannten Unterrichtsanstalt zur Gänze oder teilweise ersetzt werden. Die Bezeichnung der betreffenden Anstalten sowie die Bestimmung, in welchem Ausmasse durch den Besuch derselben der Nachweis der Lehrzeit ersetzt wird, erfolgt nach Einvernehmung der Handels und Gewerbekammern, der etwa bestehenden Genossenschaftsverbände und der

opinii Izb handlowych i przemysłowych, a gdzie istnieją związki stowarzyszeń przemysłowych, także opinii tych związków oraz stowarzyszeń przemysłu handlowego. Tem rozporządzeniem będzie można dla absolwentów wyższych szkół handlowych obniżyć czas służby, przepisany w poprzedzających ustępach na jeden rok.

Co się tyczy przedkładania dowodu uzdolnienia przez jawne spółki handlowe i spółki komandytowe, mieć będą analogiczne zastosowanie postanowienia § 14 e.

Wyjątkowo może władza przemysłowa pierwszej instancyi, w celu umożliwienia przejścia z pewnego przemysłu produkcyjnego, z przemysłu handlowego, nie podlegającego dowodowi uzdolnienia, lub z zajęcia zawodowego w zakresie obrotu handlowego, które nie podlega przepisom ordynacyi przemysłowej (banki, domy składowe, przedsiębiorstwa kolei żelaznej i żeglugi parowej, żegluga morska, rybactwo morskie, stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze, przedsiębiorstwa górnicze i mo-

Genossenschaften für Handelsgewerbe im Verordnungswege durch den Handelsminister im Einvernehmen mit dem Minister für Kultus und Unterricht. Durch diese Verordnung kann für die Absolventen höherer Handelsschulen die in den vorhergehenden Absätzen vorgeschriebene Dienstzeit auf ein Jahr herabgesetzt werden.

In Betreff der Erbringung des Nachweises der Befähigung bei offenen Handelsgesellschaften und Kommanditgesellschaften haben die Bestimmungen des § 14 e singemäss Anwendung zu finden.

Ausnahmsweise kann die Gewerbebehörde erster Instanz zur Ermöglichung des Überganges von einem Produktionsgewerbe, von einem nicht an den Befähigungsnachweis gebundenen Handelsgewerbe oder von einer nicht unter die Vor-

nopolowe i t. p.) do jednego z przemysłów handlowych, wzmiankowanych w § 38 ustęp 3 i 4, uwolnić ubiegającego się, po wysłuchaniu Izby handlowej i przemysłowej, tudzież odnośnego stowarzyszenia, od przedłożenia dowodu uzdolnienia – pod warunkiem, że był najmniej przez 5 lat czynnym w odnośnych gałęziach zajęć.

K. P. (do § 13 a i 38). Zaprowadzenie dowodu uzdolnienia w przemyśle handlowym jest bezwarunkowo pożądane ze względu na usunięcie dotkliwych szkód, jakie pociąga za sobą dla uprawiających handel, dla konsumentów i wogóle dla całego życia gospodarczego obecny stan, umożliwiający bez ograniczenia podejmowanie takiego przemysłu. Reforma przemysłowa z roku 1883 uzależniła rozpoczęcie przemysłu rękodzielniczego od dowodu uzdolnienia, a przez to usunęła lub przynajmniej złagodziła wyżej wspomniane szkody dla tej gałęzi przemysłu, zwiększając je jednak właśnie dla przemysłu handlowego.

Albowiem ograniczona możność podjęcia rękodziela spowodowała jeszcze znaczniejszy napływ do wolnego przemysłu handlowego, do którego mogli się zwracać tak, jak i przedtem, przemysłowcy gałęzi rękodzielniczych, gdy naodwrot przejście z przemysłu handlowego do rękodzielniczego zostało zupełnie uniemożliwione. Handel przeto odczuwał szkody, pierwiej doznawane, w silniejszej jeszcze mierze, a zło-

schriften der Gewerbeordnung fallenden beruflichen Beschäftigung des Handelsverkehrs (Banken, Lagerhäuser, Eisenbahn- und Dampfschiffahrtsunternehmungen, Seeschiffahrt, Seefischerei, Erwerbs- und Wirtschaftsgenossenschaften, Montan- und Monopolbetriebe u. dgl.) zu einem der im § 38, Absatz 3 und 4, erwähnten Handelsgewerbe die Dispens von der Erbringung des Nachweises der Befähigung nach Einvernehmung der Handels- und Gewerbekammer sowie der betreffenden Genossenschaft dann erteilen, wenn der Bewerber in den bezüglichen Beschäftigungen durch mindestens fünf Jahre tätig war.

żyły się na to następujące czynniki: weiskanie się niefachowych lub nieuczciwych elementów, działanie na szkodę lub prowadzenie do upadku poważnego handlu przez nieograniczoną konkurencyę, zwiększenie oszukańczej krydy i innych karygodnych praktyk, zmniejszanie się liczby kupców wykształconych zawodowo, niedostateczne wykształcenie młodzieży handlowej, pokrzywdzenie pomocników handlowych, którym odjęto wprost możność dojścia do samodzielności stanowej i wreszcie obniżenie poważania stanu handlowego przez publiczność z powodu wynikającego z takich niejasnych stosunków pokrzywdzenia konsumentów, a więc ogółu luźności.

Komisya zaproponowała w § 13 a dla pewnych gałęzi przemysłu handlowego zaprowadzenia dowodu uzdolnienia, który się odnosi z jednej strony do praktycznego użycia terminatora i pomocnika w przemyśle handlowym lub pokrewnem przedsiębiorstwie, z drugiej zaś strony do wykształcenia fachowego przez uczęszczanie do odpowiednich zakładów naukowych. Jest to więc dowód praktyki i wykształcenia.

b) Co do przemysłów rękodzielniczych.

§ 14.

Do rozpoczęcia przemysłów rękodzielniczych wymagane jest zadośćuczynienie przepisom §§ 11, 12 i 13, a nadto złożenie dowodu uzdolnienia.

W tym dowodzie musi być wykazane:

1) należyte ukończenie terminu, a mianowicie, o ile chodzi o osoby, które odbyły naukę u przemysłowców, będących członkami pewnego stowarzyszenia, przez przedłożenie wystawionego przez to stowarzyszenie dyplomu na czeladnika (§ 104), gdy zaś chodzi o osoby, które odbyły naukę w przedsiębiorstwach przemysłowych, utrzymywanych w ruchu sposobem fabrycznym, lub w zakła-

§ 14.

Zum Antritte von handwerksmässigen Gewerben ist die Beobachtung der Vorschriften der §§ 11, 12 und 13 und überdies der Nachweis der Befähigung erforderlich.

Derselbe hat zu umfassen den Nachweis:

1) der ordnungsmässigen Beendigung des Lehrverhältnisses und zwar bezüglich jener Personen, die die Lehre bei Gewerbetreibenden zurückgelegt haben, die einer Genossenschaft als Mitglied angehörten, durch Beibringung des von dieser Genossenschaft ausgestellten Gesellenbriefes (§ 104) und bezüglich derjenigen Personen, die die Lehre in fabrikmässig betriebenen Gewerbeunternehmungen oder in solchen Betrie-

dach takich przedsiębiorców, którzy nie należeli do żadnego stowarzyszenia, przez przedłożenie świadectwa nauki, potwierdzonego przez zwierzchność gminy, w której znajduje się siedziba przedsiębiorstwa przemysłowego, względnie przez przedłożenie świadectwa nauki i świadectwa złożenia egzaminu na czeladnika (§ 104 d);

2) kilkoletnie zatrudnienie w charakterze pomocnika bądź w odnośnym przemyśle, bądź w przedsiębiorstwie fabrycznym, odpowiadającym temu przemysłowi, bądź też w równorzędnym z tym przemysłem zakładzie warsztatowym pewnej fabryki, przez przedłożenie świadectwa pracy, względnie świadectw pracy (§ 81).

Świadectwo pracy winno być potwierdzone przez starzyzną stowarzyszenia, a gdy pracodawca nie należy do żadnego stowarzyszenia, przez zwierzchność gminy, w której znajduje się siedziba tego przemysłu.

Czas nauki nie może trwać krócej, jak dwa lata, i nie

ben, deren Inhaber einer Genossenschaft nicht angehörten, zurückgelegt haben, durch Beibringung des von der Gemeindebehörde des Standortes des Gewerbes bestätigten Lehrzeugnisses, beziehungsweise der Lehrzeugnisse und des Zeugnisses über die bestandene Gesellenprüfung (§ 104 d):

2) einer mehrjährigen Verwendung als Gehilfe in dem betreffenden Gewerbe, in einem diesem Gewerbe analogen Fabriksbetriebe oder in einem diesem Gewerbe gleichartigen Werkstättenbetriebe einer Fabrik durch Beibringung des Arbeitszeugnisses, beziehungsweise der Arbeitszeugnisse (§ 81).

Das Arbeitszeugnis ist von der Genossenschaftsvorsteherung und, wenn der Arbeitgeber einer Genossenschaft nicht angehört, von der Gemeindebehörde des Standortes des Gewerbes zu bestätigen.

Die Lehrzeit darf nicht weniger als zwei und nicht mehr

dłużej, jak cztery lata. W obrębie tych granic winno zgromadzenie stowarzyszenia postanowić według § 114 lit. b względnie 119 c. lit. f, jak długo trwać ma czas nauki uczniów, należących do stowarzyszenia. Gdy niema takich postanowień statutowych, ilość lat nauki oznaczona będzie w powyższych granicach umową o naukę.

Zatrudnienie w charakterze czeladnika (pomocnika), względnie robotnika fabrycznego, musi wynosić najmniej trzy lata.

M. (do §§ 14—14 f). Odmienne od dotąd obowiązującej ustawy stanowi niniejszy projekt o dowodzie prawidłowego ukończenia stosunku nauki i o przedkładaniu wystawionego przez przełożenie stowarzyszenia świadectwa wyzwolin na dowód wymaganego wykształcenia rękodzielniczego.

Co się tyczy świadectw pracy oraz świadectw nauki w tych wypadkach, gdzie pryncypał nie należał do stowarzyszenia, zachowuje się przy ściślejszym wywodzie stan dotychczasowy, co ogromne ma znaczenie dla dowodu nauki i kilkunajmniej praktyki w gałęziach przemysłu fabrycznego.

K. P. (do §§ 14—14f). Okoliczność, czy wykazujący się dowodem uczył się istotnie w czasie nauki, czy nie, czy tenże, jako pomocnik, nabył niezbędną potrzebnych wiadomości, pozostawała zupełnie na uboczu, a przez obecnie wymagany

als vier Jahre betragen. Innerhalb dieser Grenzen hat die Genossenschaftsversammlung nach Massgabe des § 114, lit. b, beziehungsweise des § 119 c, lit. f, die Dauer der Lehrzeit für die der Genossenschaft angehörenden Lehrlinge festzusetzen. Bei Abgang solcher statutarischen Festsetzungen wird die Zahl der Lehrjahre innerhalb der obigen Zeitgrenzen durch den Lehrvertrag vereinbart.

Die Verwendung als Geselle (Gehilfe), beziehungsweise als Fabriksarbeiter muss mindestens drei Jahre betragen.

dowód praktyki nie osiągnięto celu, którym było podniesienie przemysłu w ogólności, ochrona poważnego przemysłu przed nieuczciwą konkurencją i ochrona kupującej publiczności przed pokrzywdzeniem z powodu lichych towarów.

Wprowadzenie egzaminów czeladnych uznane zostało dlatego za konieczne, gdyż, jak doświadczenie wykazuje, wskutek daleko sięgającego podziału pracy w wielu warsztatach, a zwłaszcza fabrykach, uczniowie rzadko tylko nabywają dostatecznego wykształcenia.

Zważywszy jednak, że rząd nie przychylił się do obowiązkowego zaprowadzenia egzaminów na majstrów, komisja postanowiła popierać projekt egzaminów dowolnych, z którymi mają być na wszelki wypadek związane pewne prawa o doniosłym znaczeniu dla wychowania młodych rękodzielników i podniesienia poczucia godności swego stanu.

Mianowicie ten tylko może nosić tytuł »majstra« i jest uprawniony do trzymania uczniów, kto posiada egzamin majsterski.

Stowarzyszenia uzyskały w wyższym stopniu, niż dotąd, możność wpływania na zbadanie dowodu uzdolnienia przy rozpoczęciu przedsiębiorstwa, a to dlatego, że żaden inny organ nie jest w stanie tak dobrze, jak one, osądzić prawdziwości przedkładanych dokumentów.

§ 14 a.

Dowód należytego ukończenia terminu, ustanowiony w § 14 ust. 2, l. 1 może być zastąpiony świadectwem ukończenia z dobrym postępem jednego z przemysłowych zakładów naukowych, w których uczniowie pobierają praktyczną naukę i zawodowe wykształcenie w odnośnym przemyśle rękodzielniczym.

Jeżeli nauczanie praktyczne odnośnego zawodu odbywa się w takim zakładzie naukowym najmniej przez 3 lata, to dla absolwentów tego zakładu wynosić będzie przepisany w ustępie 5 § 14 czas zatrudnienia w charakterze pomocnika, względnie robotnika fabrycznego, rok jeden.

§ 14 a.

An Stelle des im § 14, Absatz 2, Z. 1, festgesetzten Nachweises der ordnungsmässigen Beendigung des Lehrverhältnisses kann ein Zeugnis über den mit Erfolg zurückgelegten Besuch einer gewerblichen Unterrichtsanstalt treten, in welcher eine praktische Unterweisung und fachgemässe Ausbildung im betreffenden handwerksmässige Gewerbe erfolgt.

Wenn an einer solchen Anstalt eine praktische Unterweisung in dem betreffenden Fache durch mindestens drei Schuljahre stattfindet, so wird für die Absolventen dieser Anstalt die im Alinea 5 des § 14 vorgeschriebene Verwendungsdauer als Gehilfe, beziehungsweise Fabrikarbeiter auf ein Jahr festgesetzt.

Podobnie obniżony będzie czas praktycznego zajęcia w charakterze pomocnika, względnie robotnika fabrycznego na jeden rok, jeżeli praktyczne nauczanie odnośnego przemysłu odbywa się najmniej przez dwa lata szkolne (lub cztery półrocza, chociażby nawet nie w bezpośrednim następstwie po sobie), a przyjęcie do zakładu nastąpić może tylko w takim razie, jeżeli uczeń już przedtem był w stosowny sposób zajęty praktycznie w dotyczącym przemyśle, lub gdy uczeń, ukończywszy należyty termin, uczęszcza przynajmniej przez jeden rok szkolny (lub dwa półrocza, choćby nawet nie w bezpośrednim następstwie po sobie) do szkoły dziennej pewnego przemysłowego zakładu naukowego, w celu dalszego wykształcenia się w tym samym przemyśle.

Pomocnicy, którzy po należytem ukończeniu terminu uczęszczali przynajmniej przez trzy lata, jako uczniowie zwyczajni, do szkoły dziennej jakiegoś przemysłowego

Desgleichen wird die praktische Verwendungsdauer als Gehilfe, beziehungsweise Fabrikarbeiter dann auf ein Jahr festgesetzt, wenn die praktische Unterweisung in dem betreffenden Fache durch mindestens zwei Schuljahre (oder vier, wenn auch nicht aufeinanderfolgende Semester) erfolgt, die Aufnahme an die Anstalt jedoch von einer vorausgegangenen angemässenen praktischen Betätigung in dem Gewerbe abhängig ist oder wenn nach ordnungsmässiger Beendigung des Lehrverhältnisses die Tagesschule einer gewerblichen Lehranstalt behufs weiterer Ausbildung in demselben Gewerbe durch mindestens ein Schuljahr (oder zwei, wenn auch nicht aufeinanderfolgende Semester) besucht wird.

Jene Gehilfen, welche nach ordnungsmässiger Beendigung des Lehrverhältnisses die Tagesschule einer gewerblichen Lehranstalt behufs weiterer Ausbildung in ihrem Gewerbe durch

zakładu naukowego, w celu dalszego wykształcenia się w odnośnym przemyśle, są uwolnieni od przedkładania świadectwa pracy, przepisanego § 14 ust. 2 punkt 2.

Zakłady naukowe, o których tutaj mowa, tudzież przemysły, w których świadectwa takich zakładów zastąpić mogą całkowicie albo częściowo dyplom wyzwolenia i świadectwo nauki, a w danym razie nawet przepisany czas zatrudnienia w charakterze pomocnika, oznaczone będą przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty drogą rozporządzenia.

mindestens drei Schuljahre als ordentliche Schüler besucht haben, sind von der Beibringung des im § 14, Alinea 2, Punkt 2, vorgeschriebenen Arbeitszeugnisse befreit.

Die Bezeichnung der betreffenden Anstalten sowie die Bezeichnung der Gewerbe, für welche die Anstaltszeugnisse den Lehrbrief und das Lehrzeugnis und eventuell auch die vorgeschriebene Verwendungsdauer als Gehilfe ganz oder zum Teile zu ersetzen vermögen, erfolgt im Verordnungswege durch den Handelsminister im Einvernehmen mit dem Minister für Kultus und Unterricht.

§ 14 b.

O ile osoby, należące do armii, marynarki wojennej lub obrony krajowej, które skończyły należycie czas nauki w odnośnym przemyśle, w czasie odbywania służby czynnej używane są regularnie do pewnych czynności przemysłowych, trafiających się przy armii lub obronie krajowej, a będących przedmiotem przemysłów rękodzielniczych, czas ten uważać należy za równoznaczny z zatrudnieniem w charakterze pomocnika w odnośnym przemyśle rękodzielniczym. Takie samo prawo co do czasu czynnej służby przysługuje pod takimi samymi warunkami także osobom, należącym do pospolitego ruszenia. Przepisy,

§ 14 b.

Sofern dem Heere, der Kriegsmarine oder der Landwehr angehörige Personen, welche die Lehrzeit in dem betreffenden Gewerbe ordnungsmässig beendet haben, während ihrer Präsenzdienstleistung regelmässig zu bestimmten, im Heere und in der Landwehr vorkommenden gewerblichen Verrichtungen, welche den Gegenstand von handwerksmässigen Gewerben ausmachen, verwendet werden, ist diese Zeit der Verwendung als Gehilfe in dem betreffenden handwerksmässigen Gewerbe gleichzuhalten. Der gleiche Anspruch kommt Landsturmpersonen unter denselben Voraussetzungen rücksichtlich ihrer

dotyczące wystawiania certyfikatów, stwierdzających takie zatrudnienie, a mających takie samo znaczenie, jak świadectwa pracy, wydane będą drogą rozporządzenia.

Minister handlu może za porozumieniem z Ministrem spraw wewnętrznych, po wysłuchaniu opinii Izby handlowej i przemysłowej, a gdzie istnieje związek stowarzyszeń zawodowych, także opinii tego związku, postanowić drogą rozporządzenia, że za równoznaczne z zatrudnieniem w charakterze ucznia lub pomocnika uważane być ma także zajęcie w pewnych przedsiębiorstwach, wziętych z ordynacyi przemysłowej, tudzież w ich zakładach pomocniczych, z wyjątkiem zakładów karnych i zakładów pracy przymusowej, o ile to zajęcie dotyczy czynności, które same w sobie są przedmiotem przemysłów rękodzielniczych i pod warunkiem, że odbywa się ono pod kierownictwem osób, posiadających dowód uzdolnienia

aktiven Dienstleistung zu. Die Vorschriften bezüglich der Ausstellung der den Arbeitszeugnissen gleichzuhaltenden Zertifikate über diese Verwendung werden im Verordnungswege erlassen.

Der Handelsminister kann im Einvernehmen mit dem Minister des Innern nach Einvernehmung der Handels- und Gewerbekammer sowie des etwa bestehenden Genossenschaftsverbandes im Verordnungswege bestimmen, dass der Verwendung als Lehrling oder Gehilfe auch die Beschäftigung in bestimmten von der Gewerbeordnung ausgenommenen Betrieben und deren Hilfsanstalten, mit Ausnahme von Straf- und Zwangsarbeitsanstalten, bei solchen Verrichtungen, welche an sich den Gegenstand handwerksmässiger Gewerbe ausmachen, dann gleichzuhalten ist, wenn diese Verwendung unter der Anleitung von Personen erfolgt, die mit der Befähigungsnachweise für das betreffende Gewerbe versehen sind oder

dla dotyczącego przemysłu lub wystarczające zresztą wykształcenie zawodowe. Przepisy, dotyczące wystawiania potrzebnych w tym względzie świadectw, wydane będą drogą rozporządzenia.

sonst über eine genügende Fachbildung verfügen. Die Vorschriften bezüglich der Ausstellung der erforderlichen Zeugnisse werden im Verordnungswege erlassen.

§ 14 c.

Aby w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, umożliwić było przejście z jednego rodzaju przemysłu do innego, z nim spokrewnionego, lub równoczesne wykonywanie przemysłów pokrewnych, władza polityczna krajowa mieć będzie prawo po wysłuchaniu opinii Izby handlowej i przemysłowej, a gdzie istnieje związek stowarzyszeń, także opinii tego związku, oraz odnośnego stowarzyszenia, uwalniać w tym celu właścicieli przemysłów, wykonywanych sposobem rękodzielniczym, lub takich przemysłów konsensowych, co do których wymagany jest dowód specjalnego uzdolnienia (§ 23, ustęp 1), od przedkładania przepisanego w § 14 do wodu uzdolnienia.

§ 14 c.

Um in besonders rücksichtswürdigen Fällen den Übergang von einem Gewerbe zu einem anderen verwandten Gewerbe oder den gleichzeitigen Betrieb verwandter Gewerbe zu ermöglichen, wird die politische Landesbehörde ermächtigt, Inhabern handwerksmässig betriebener oder solcher concessionierter Gewerbe, bezüglich welcher der Nachweis einer besonderen Befähigung gefordert erscheint (§ 23, Alinea 1), zu diesem Behufe die Dispens von der Beibringung des im § 14 geforderten Befähigungsnachweises nach Einvernehmung der Handels- und Gewerbekammer, des etwa bestehenden Genos-

Oprócz tego polityczna władza krajowa mieć będzie prawo uwalniania w przypadkach wyjątkowych, po wysłuchaniu Izby handlowej i przemysłowej i odnośnych stowarzyszeń, nawet od przedkładania dyplomu na czeladnika, względnie świadectwa nauki i świadectwa zdania egzaminu na czeladnika.

Polityczna władza krajowa może po wysłuchaniu opinii powyższych korporacji nie żądać nawet przedłożenia świadectwa pracy, jeżeli interesowany udowodni w inny sposób, wykluczający wszelką wątpliwość, że był zatrudniony przez przepisany okres czasu, jako pomocnik, w odnośnym przemyśle, albo w przedsiębiorstwie fabrycznym, równorzędnym z tym przemysłem, albo wreszcie w warsztatach pewnej fabryki, w których wykonywany jest tensam rodzaj przemysłu.

senschaftsverbandes und der betreffenden Genossenschaften zu erteilen.

Die politische Landesbehörde wird auch ermächtigt, nach Einvernehmung der Handels- und Gewerbekammer und der betreffenden Genossenschaften ausnahmsweise von der Beibringung des Gesellenbriefes, beziehungsweise des Lehrzeugnisses und des Zeugnisses über die bestandene Gesellenprüfung Umgang zu nehmen.

Die politische Landesbehörde kann nach Anhörung der vorerwähnten Korporationen auch von der Beibringung des Arbeitszeugnisses absehen, wenn die Verwendung in der vorgeschriebenen Zeitdauer als Gehilfe in dem betreffenden Gewerbe, in einem diesem Gewerbe analogen Fabriksbetriebe oder in einem diesem Gewerbe gleichartigen Werkstättenbetriebe einer Fabrik in anderer Art zweifellos nachgewiesen wird.

Przed uzyskaniem takiego uwolnienia nie wolno rozpocząć wykonywania przemysłu.

Osoby, chcące wykonywać przemysł, którym trudniły się dawniej, a którego później zaniechały, są uwolnione od ponownego składania dowodu uzdolnienia.

Vor Erlangung der Dispens darf mit dem Betriebe des Gewerbes nicht begonnen werden.

Personen, welche ein von ihnen früher betriebenes und dann zurückgelegtes Gewerbe neuerdings ausüben wollen, sind von dem neuerlichen Nachweise der Befähigung befreit.

§ 14 d.

Dla rozpoczęcia przemysłu rękodzielniczego, uprawianego pospolicie przez kobiety, może kobieta, zgłaszająca się do samoistnego wykonywania takiego przemysłu, dostarczyć dowodu uzdolnienia także w inny sposób. W jaki sposób ma być złożony ten dowód, o tem zadecyduje według własnego uznania władza przemysłowa, zasięgnąwszy przedtem zdania odnośnego stowarzyszenia.

Przemysły, do których stosują się postanowienia poprzedzającego ustępu, oznaczy Minister handlu drogą rozporządzenia, porozumiawszy się poprzód z Ministrem spraw wewnętrznych i zasięgnąwszy zdania Izby handlowej i przemysłowej, a gdzie istnieje związek stowarzy-

§ 14 d.

Zum Antritte eines gemeiniglich von Frauen betriebenen handwerksmässigen Gewerbes kann von der sich zum selbstständigen Betriebe eines solchen Gewerbes meldenden Frauensperson der Befähigungsnachweis auch in anderer Weise erbracht werden. Wie dieser Nachweis erbracht wird, bleibt der freien Würdigung der Gewerbebehörde, welche zuvor die betreffende Genossenschaft zu hören hat, überlassen.

Die Bezeichnung der unter die Bestimmungen des vorhergehenden Absatzes fallenden Gewerbe erfolgt im Verordnungswege durch den Handelsminister im Einvernehmen mit dem Minister des Innern nach Einvernehmung der Handels- und

szeń, także zdania tego związku, oraz odnośnych stowarzyszeń.

Gdy kobiety zgłaszają się do wykonywania przemysłu krawieckiego, ograniczonego do robienia sukien kobiecych i dziecięcych, winny z reguły dać dowód, że skończyły w przepisany sposób naukę (§ 14, ustęp 2, l. 1). Minister handlu może w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty postanowić drogą rozporządzenia, że taki dowód może być zastąpiony całkiem albo częściowo świadectwem ukończenia z dobrym postępem pewnych przemysłowych zakładów naukowych, w których odbywa się praktyczne nauczanie szycia sukien i zawodowe wykształcenie w tym przemyśle.

W przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, może władza przemysłowa, po wysłuchaniu odnośnego stowarzyszenia, uwolnić niezasobne petentki w celu za-

Gewerbekammer, des etwa bestehenden Genossenschaftsverbandes und der betreffenden Genossenschaften.

Bei der Anmeldung des auf die Frauen- und Kinderkleider beschränkten Kleidermachergewerbes durch Frauen ist in der Regel der Nachweis der ordnungsmässigen Beendigung des Lehrverhältnisses (§ 14, Absatz 2, Z. 1) zu erbringen. Im Verordnungswege kann durch den Handelsminister im Einvernehmen mit dem Minister für Kultus und Unterricht verfügt werden, dass dieser Nachweis durch ein Zeugnis über den mit Erfolg zurückgelegten Besuch bestimmter gewerblicher Unterrichtsanstalten, in welchen eine praktische Unterweisung und fachgemässe Ausbildung im Kleidermachergerbe erfolgt, ganz oder teilweise ersetzt wird.

In rücksichtswürdigen Fällen kann die Gewerbebehörde nach Anhörung der betreffenden Genossenschaft mittellosen Bewerberinnen behufs Sicherstellung des Lebensunterhaltes die

pewnienia im utrzymaniu od przedkładania tych dowodów (dowodu należytego ukończenia stosunku, nauki, względnie przedkładania świadectwa szkolnego). Od tych dowodów uwalniać można osobliwie także krawczynie, które nie trzymają ani pomocników, ani uczniów.

Te właścicielki przemysłu szycia sukien dla kobiet i dzieci, które wykonywały ten przemysł już przed wejściem w życie niniejszej ustawy, a następnie go zaniechały, nie są obowiązane do składania dodatkowym sposobem dowodu uzdolnienia, przepisanego w ustępie 3, gdy na nowo zgłaszają wykonywanie przemysłu.

Nachsicht dieser Nachweise (der Nachweis der ordnungsmässigen Beendigung des Lehrverhältnisses, beziehungsweise des Schulzeugnisses) gewähren. Insbesondere kann die Nachsicht jenen Kleidermacherinnen gewährt werden, welche weder Gehilfen noch Lehrlinge halten.

Jene Inhaberinnen eines Frauen- und Kinderkleidermachergewerbes, welche dasselbe schon vor Beginn der Wirksamkeit dieses Gesetzes betrieben und in der Folge aufgegeben haben, sind nicht verpflichtet, bei neuerlichen Anmeldungen im 3. Absatze vorgeschriebenen Befähigungsnachweis nachträglich zu erbringen.

CONSULATE GENERAL
OF THE
REPUBLIC OF POLAND
CHICAGO, ILL.

§ 14 e.

Gdy jawna spółka handlowa zgłasza wykonywanie pewnego przemysłu rękodzielniczego, musi przynajmniej jeden wspólnik, który według kontraktu spółki upoważniony jest do prowadzenia interesów lub do zastępowania spółki, dać dowód uzdolnienia, wymagany dla odnośnego przemysłu, który to warunek musi być przez spółkę także w dalszym ciągu wykonywania przemysłu rękodzielniczego wypełniony zawsze najmniej co do jednego wspólnika, uprawnionego do zawiadywania interesami. Nadto obowiązana jest spółka uwiadomić władzę przemyślową o każdej zmianie w osobie wspólników, posiadających uzdolnienie do wykonywania przemysłu.

§ 14 e.

Wenn eine offene Handelsgesellschaft ein handwerksmässiges Gewerbe anmeldet, so hat mindestens ein Gesellschafter, welcher nach dem Gesellschaftsvertrage zum Betriebe der Geschäfte oder zur Vertretung der Gesellschaft berechtigt ist, den für das betreffende Gewerbe erforderlichen Befähigungsnachweis zu erbringen und hat die Gesellschaft dieser Voraussetzung auch bei dem ferneren Betriebe des handwerksmässigen Gewerbes mindestens bezüglich eines zur Geschäftsführung berechtigten Gesellschafters jederzeit zu genügen. Die Gesellschaft ist auch verpflichtet, von jedem Wechsel in der Person der zum Gewerbebetriebe befähigten Gesellschafter die Gewerbebehörde in Kenntnis zu setzen.

W razie nieprzewidzianego wystąpienia tego współnika, który sam jeden posiadał uzdolnienie do wykonywania przemysłu, władza przemysłowa winna wyznaczyć spółce termin aż do sześciu miesięcy w celu wskazania współnika, któremu poruczone zostało prowadzenie interesów lub zastępstwo spółki i który posiada potrzebny dowód uzdolnienia.

O ile chodzi o sdółki komandytowe, postanowienia powyższe mają zastosowanie do odpowiedzialnych osób spółników.

Im Falle unvorhergesehenen Ausscheidens des einzigen zum Gewerbebetriebe befähigten Gesellschafters ist von der Gewerbebehörde der Gesellschaft eine Frist bis zu sechs Monaten behufs Namhaftmachung eines mit dem erforderlichen Befähigungsnachweise versehenen, mit der Geschäftsführung oder Vertretung betrauten Gesellschafters einzuräumen.

Die vorstehenden Bestimmungen gelten bei Kommanditgesellschaften bezüglich der persönlich haftenden Gesellschafter.

§ 14 f.

Przed wystawieniem karty przemysłowej dla przemysłu rękodzielniczego winna władza przemysłowa zwrócić się do odnośnego stowarzyszenia z zaproszeniem, aby w przeciągu trzech tygodni zechciało przeglądać u niej dokumenta, przedłożone przez stronę dla udowodnienia uzdolnienia. W ciągu takiego samego okresu przysługuje stowarzyszeniu prawo wydania opinii co do przedłożonego dowodu uzdolnienia.

Dokumentów podrobionych, fałszywych lub z innych przyczyn za nieważne uznanych, nie należy stonie zwracać.

§ 14 f.

Vor Ausfertigung des Gewerbescheines für ein handwerksmässiges Gewerbe hat die Gewerbebehörde die betreffende Genossenschaft einzuladen, innerhalb drei Wochen bei der Behörde Einsicht in die von der Partei zum Nachweise der Befähigung beigebrachten Belege zu nehmen. Innerhalb derselben Frist steht es der Genossenschaft zu, ein Gutachten über den beigebrachten Befähigungsnachweis zu erstatten.

Gefälschte, unechte oder sonst ungültig befundene Nachweisdokumente sind der Partei nicht zurückzustellen.

c) Co do przemysłów koncesyjonowanych.

§ 15.

Przemysły koncesyjonowane.

14) Preparowanie trucizn lub przyrządzanie materiałów i przetworów, przeznaczonych na lekarstwa, oraz sprzedawanie jednych i drugich, o ile nie jest zastrzeżone wyłącznie aptekarzom; nadto sporządzanie i sprzedaż sztucznych wód mineralnych;

15) Przemysły gospodne i szynkowe (§§ 16 do 20), licząc tu także wyszynk i drobną sprzedaż palonych napojów wysokowych, uregulowanych osobną ustawą (ustawa z dnia 23 czerwca 1881, Dz. u. p. Nr. 62);

§ 15.

14) Die Darstellung von Giften und die Zubereitung der zur arzneilichen Verwendung bestimmten Stoffe und Präparate sowie der Verkauf von beiden, insofern dies nicht ausschliesslich den Apothekern vorbehalten ist; dann die Erzeugung und der Verschleiss von künstlichen Mineralwässern;

15) Die Gast- und Schankgewerbe (§§ 16 bis 20) einschliesslich des durch ein besonderes Gesetz geregelten Ausschankes und Kleinverschleisses von gebrannten geistigen Getränken (Gesetz vom 23 Juni 1881, R. G. Bl. Nr. 62);

22) Stręczenie służby i posad sposobem zarobkowym. (§ 21 a do 21 f.);

23) Utrzymywanie zakładów pogrzebowych (§ 21 g).
Rozporządzenia, które wydano dotychczas na podstawie § 24, a któremi poszczególne przemysły uczyniono zawisłymi od koncesyi, zachowują moc swoją aż do chwili, w której ewentualnie będą zmienione (§ 24).

M. W § 15 uzupełniono wykaz przemysłów koncesyonowanych. Rozporządzenia ministeryalne wydane na zasadzie § 24, a dotyczące zaliczenia poszczególnych gałęzi przemysłu do koncesyonowanych, pozostają nienaruszone i celem uniknięcia wszelkich wątpliwości dodane jest odpowiednie wyjaśnienie w ustępie końcowym.

Należą tutaj:

Przemysłowe sporządzanie środków do wytwarzania i instalowania elektryczności (Rozp. min. z 25 marca 1883 Dz. u. p. Nr. 41, wzgl. z 20 grudnia 1883 Dz. u. p. Nr. 188).

Przemysłowy handel gałganami w okręgach granicznych Czech, Moraw, Śląska, Austrii Górnej, Solnogradu i Tyrolu z Ziemią Przedarulańską (Rozp. min. z 28 sierpnia 1884 Dz. u. p. Nr. 143);

Utrzymywanie biur informacyjnych dla udzielania wiadomości o stosunkach kredytowych firm (Rozp. min. z 20 lipca

22) Die gewerbemässige Dienst- und Stellenvermittlung § 21 a bis 21 f);

22) Der Betrieb von Leichenbestattungsunternehmungen (§ 21 g);

Die auf Grund des § 24 bisher erlassenen Veordnungen, mit welchen einzelne Gewerbe an eine Konzession gebunden worden sind, bleiben bis zu ihrer allfälligen Abänderung (§ 24) in Kraft.

1885 Dz. u. p. Nr. 116, wzgl. z 28 lipca 1890 Dz. u. p. Nr. 157, z 1 września 1891 Dz. u. p. Nr. 58 i z 6 lipca 1893 Dz. u. p. Nr. 117);

Wykonywanie przedsiębiorstw pogrzebowych (Rozp. min. z 30 grudnia 1885 Dz. u. p. Nr. 13 ex 1886);

Przemysł techniczno-dentystyczny (Rozp. min. z 20 marca 1895 Dz. u. p. Nr. 181);

Utrzymywanie biur podróży (Rozp. min. z 23 listopada 1892 Dz. u. p. Nr. 55, względnie z 14 lutego 1904 Dz. u. p. Nr. 15);

Przemysł spuszczenia piwa do flaszek w celu sprzedaży piwa flaszkowego (Rozp. min. z 30 marca 1899 Dz. u. p. Nr. 64, wzgl. z 22 września 1899 Dz. u. p. Nr. 183 i z 16 lipca 1900 Dz. u. p. Nr. 129);

Prowadzenie agencji telegraficznych, biur telegraficznych, telegraficznych biur korespondencyjnych (Rozp. min. z 7-go marca 1902 Dz. u. p. Nr. 53);

Prowadzenie przedsiębiorstw prywatnych detektywów (Rozp. min. z 19 kwietnia 1904 Dz. u. p. Nr. 41);

Handel palonymi napojami spirytusowymi w zamkniętych naczyniach dla Galicji i Bukowiny (Rozp. min. z 7 października 1904 Dz. u. p. Nr. 121).

Ponieważ w braku autentycznej interpretacji wyrazu »Verschleiss« brany jest tenże w praktyce za równoznaczny z »drobną sprzedażą«, traktowano odnośnie do obowiązku posiadania koncesyi w sposób odmienny drobny i wielki handel tymi samymi, niebezpiecznymi dla życia i zdrowia, artykułami, jak np. trucizny.

Również jednak handel środkami leczniczymi i preparatami, wymagającymi jak największej ostrożności i dokładnej wiedzy fachowej, nie pozwala ze względów bezpieczeństwa na takie odmierne traktowanie, i dlatego według orzeczenia Najwyższej Rady zdrowia także do uprawiania na wielką skalę handlu tymi artykułami wymagać należy koncesyi. W tej myśli zastępuje projekt wyraz »Verschleiss« przez dalej idące ob-

szerniejsze pojęcie »Verkauf« i stawia także w § 23 warunek zapotrzebowania lokalnego; zaistnienie tej zmiany musi pociągnąć za sobą w swoim czasie także odpowiednią zmianę wzgl. rozszerzenie rozp. min. z 17 września 1883 Dz. u. p. Nr. 151, co do dowodu specjalnego uzdolnienia starających się o koncesję.

§ 17.

Konsens na wyszynk upoważnia do wydawania gościom dotyczących napojów w lokalu, przeznaczonym na wykonywanie przemysłu, albo przez ulicę w naczyniach niezamkniętych, oraz do sprzedawania tych napojów w dowolnej ilości w naczyniach zamkniętych.

§ 17.

Die Konzession zum Ausschank berechtigt zur Verabreichung der betreffenden Getränke an Gäste in dem zum Betriebe des Gewerbes bestimmten Lokale oder über die Gasse in unverschlossenen Gefässen sowie zum Verkaufe dieser Getränke in verschlossenen Gefässen in beliebigen Mengen.

§ 18.

W celu uzyskania koncesyi na jedno z uprawnień, przytoczonych w § 16, wymagać się będzie obok ogólnych warunków, przepisanych do samoistnego wykonywania przemysłu, aby ubiegający się był nadto człowiekiem, zasługującym na zaufanie i nieposzlakowanym.

Koncesyi należy w każdym razie odmówić, jeżeli bądź przeciw samemu ubiegającemu się, bądź przeciw członkom jego rodziny, żyjącym z nim w związku rodzinnym, mogą być przytoczone fakta, uzasadniające przypuszczenie, że przemysł mógłby być nadużywany do uprawiania zabronionej gry, do ukrywania rzeczy kradzionych, do szerzenia niemoralności lub pijaństwa.

§ 18.

Zur Erlangung der Konzession für eine der im § 16 aufgeführten Berechtigungen werden nebst den allgemeinen Bedingungen zum selbständigen Gewerbebetriebe Verlässlichkeit und Unbescholtenheit des Gewerbers gefordert.

Die Konzession ist jedenfalls zu verweigern, wenn gegen den Bewerber oder gegen die im Familienverbande des Bewerbers lebenden Familienmitglieder Tatsachen vorliegen, welche die Annahme rechtfertigen, dass das Gewerbe zur Förderung des verbotenen Spieles, der Hehlerei, der Unsittlichkeit oder Trunksucht missbraucht werden würde.

Przy udzielaniu koncesyi należy mieć uwagę na potrzeby ludności, na to, czy lokal, w którym ma być wykonywany odnośny przemysł, nadaje się do tego celu, na drogę, ulicę lub plac, gdzie ten lokal się znajduje, oraz na to, czy możliwy jest nadzór policyjny.

Przed udzieleniem koncesyi winna władza przemysłowa wysłuchać zdania gminy, w której ma być siedziba odnośnego przemysłu, a w miejscowościach, gdzie są władze policyjne rządowe, także zdania tych władz. Nadto przed udzieleniem koncesyi uwiadomić należy o wniesieniu prośby stowarzyszenie, posiadające miejscową właściwość dla przemysłu gospodniego i szynkowego, i zawiadzać je, aby ewentualną opinię wydało najpóźniej w przeciągu 14-dniowego terminu.

Gdy chodzi o utworzenie hotelów i oberży dla przejezdnych w większych miastach i miejscach kąpielowych,

Bei Verleihung der Konzession ist auf das Bedürfniss der Bevölkerung, dann auf die Eignung des Lokals, in welchem das betreffende Gewerbe betrieben werden soll, auf die Strasse, Gasse oder den Platz, wo das Lokal sich befindet, und auf die Tunlichkeit der polizeilichen Überwachung Rücksicht zu nehmen.

Vor Erteilung der Konzession hat die Gewerbebehörde die Gemeinde des Standortes und, wo landesfürstliche Polizeibehörden bestehen, auch diese zu hören. Ausserdem ist vor Erteilung der Konzession die für die Gast- und Schankgewerbe örtlich zuständige Genossenschaft von der Einbringung des Gesuches mit der Aufforderung zu verständigen, ihr etwaiges Gutachten innerhalb der Frist von längstens 14 Tagen abzugeben.

Wenn es sich um Errichtung von Hotels zur Fremdenbeherbergung in grösseren Städten und in Badeorten handelt,

należy według okoliczności pominąć wzgląd na potrzeby ludności, a o ile chodzi o utworzenie hotelów w okolicach górskich w celu podniesienia ruchu turystycznego, to nawet wzgląd na możliwość nadzoru policyjnego.

Gdyby pomimo sprzeciwiania się gminy uczyniono zadość prośbie ubiegającego się i udzielono mu koncesyi na jedno z uprawnień, w § 16 przytoczonych, gmina ma prawo, o ile koncesyi nie udzieliła władza przemysłowa gminy, posiadającej własny statut, i o ile nie chodzi tylko o dalsze udzielenie konsensu, wykonywanego już dotąd w tym samym lokalu, wnieść do dni czternastu od chwili uwiadomienia rekursu do władzy wyższej ze skutkiem odraczającym.

W przeciągu tego samego terminu przysłuża prawo rekursu z takim samym skutkiem także stowarzyszeniu, o ile wydało opinię w należyтым czasie, a koncesya udzie-

ist von der Frage eines Bedürfnisses der Bevölkerung und insofern es sich um die Errichtung von Hotels in Gebirgsgegenden zum Zwecke der Förderung des Touristenwesens handelt, überdies auch noch von der Frage der Tunlichkeit der polizeilichen Überwachung nach Umständen Umgang zu nehmen.

Wird, ungeachtet der Einwendung der Gemeinde, die angesuchte Konzession zum Betriebe einer der im § 16 aufgeführten Berechtigungen erteilt, so steht der Gemeinde, insofern die Verleihung nicht von der Gewerbebehörde einer mit einem eigenen Statut versehenen Gemeinde erfolgte und insofern es sich nicht bloss um die Weiterverleihung einer in demselben Lokal bisher ausgeübten Konzession handelt, binnen 14 Tagen nach Verständigung der Rekurs an die höhere Behörde mit aufschiebender Wirkung offen.

Innerhalb derselben Frist steht das Rekursrecht mit der

lona została wbrew jego wnioskowi, o ile nie chodzi przytem tylko o dalsze udzielenie konsensu, wzmiankowane w poprzedzającym ustępie.

Przeciw dwóm zgodnym orzeczeniom dalsze odwołanie się jest niedopuszczalne.

M. Stosownie do zarządzenia Ministerstwa spraw wewn., zatwierdzonego orzeczeniem Trybunału administracyjnego (z 29/XI 1897 L. 5970), ogranicza się wyraźnie prawo rekursu gmin w tych wypadkach, gdzie pomimo interwencji gminy, już w dwu instancjach udzielono koncesyi, względnie zezwolono na jej przeniesienie. To nowe postanowienie usprawione jest brzmieniem ustępu 6 § 18, miarodajnym dla prawa rekursu gmin, jak również dążeniem do ograniczenia postępowania prawnego, widocznem z ostatniego ustępu tego paragrafu. W tej myśli wyszło do politycznych władz krajowych rozporządzenie Min. spr. wewn. z 18/VIII 1902 L. 34.744.

gleichen Wirkung auch der Genossenschaft zu, wenn letztere das Gutachten rechtzeitig erstattet hat und die Erteilung der Konzession, insofern es sich nicht um eine im vorhergehenden Absatze erwähnte Weiterverleihung handelt, gegen ihren Antrag erfolgt ist.

Gegen zwei gleichlautende Entscheidungen steht keine weitere Berufung zu.

§ 20.

Na przeniesienie przemysłów gospodnych i szynkowych, wymienionych w § 16 lit. c, d, e, tudzież kawiarni do innego lokalu w tej samej miejscowości nie potrzeba wprowadzić nowej koncesyi, jednak postarać się należy o pozwolenie władzy przemysłowej, która winna mieć uwagę na stosowność lokalu, przeznaczonego do wykonywania przemysłu, na drogę, ulicę lub plac, gdzie się ten lokal znajduje, na możliwość nadzoru policyjnego, oraz na potrzebę ludności.

Przed udzieleniem pozwolenia na przeniesienia przemysłu gospodnego i szynkowego, powinna władza prze-

§ 20.

Zu der Übertragung der im § 16, lit. c, d, e, aufgezählten Gast- und Schankgewerbe sowie Kaffeeschenken in ein anderes Lokal innerhalb derselben Ortschaft ist zwar keine neue Konzession zu erwerben, jedoch die Genehmigung der Gewerbebehörde einzuholen, welche dabei auf die Eignung des Lokals, in welchem das Gewerbe betrieben werden soll, auf die Strasse, Gasse oder den Platz, wo das Lokal sich befindet und auf die Tunlichkeit der polizeilichen Überwachung sowie auf das Bedürfnis der Bevölkerung Rücksicht zu nehmen hat.

Vor Erteilung der Bewilligung zur Übertragung des Gast- und Schankgewerbes hat die Gewerbebehörde die Gemeinde

mysłowa zasięgnąć zdania gminy, w której znajduje się siedziba tego przemysłu, a gdyby tamże była rządowa władza policyjna, także zdania tej władzy. Nadto przed udzieleniem takiego pozwolenia uwiadomić należy o wniesieniu podania to stowarzyszenie, które posiada miejscową własność dla przemysłu gospodniego i szynkowego i zawezwać je, by najdalej do dni 14 wydało ewentualną opinię w tym względzie.

Gdyby pozwolenie na przeniesienie przemysłu gospodniego i szynkowego do innego lokalu było przez władzę przemysłową udzielone pomimo sprzeciwienia się gminy, to, o ile pozwolenie to nie wyszło od władzy przemysłowej takiej gminy, która posiada własny statut, wolno jej do dni 14 od chwili uwiadomienia wnieść rekurs do władzy wyższej.

W ciągu tego samego terminu przysługuje wniesienie rekursu także stowarzyszeniu, gdy wydało opinię

des Standortes und, wo eine landesfürstliche Polizeibehörde besteht, auch diese zu hören. Ausserdem ist vor der Erteilung der Bewilligung die für das Gast- und Schankgewerbe örtlich zuständige Genossenschaft von der Einbringung des Gesuches mit der Aufforderung zu verständigen, ihr etwaiges Gutachten innerhalb der Frist von längstens 14 Tagen zu erstatten.

Wird, ungeachtet der Einwendung der Gemeinde, die Bewilligung zur Übertragung des Gast- oder Schankgewerbes in ein anderes Lokal von der Gewerbebehörde erteilt, so steht der Gemeinde, insofern die Bewilligung nicht von der Gewerbebehörde einer mit einem eigenen Statute versehenen Gemeinde erfolgt, binnen 14 Tagen nach Verständigung der Rekurs an die höhere Behörde offen.

Innerhalb derselben Frist steht das Rekursrecht auch der

w należytych czasie, a pozwolenie udzielone zostało wbrew jego wnioskowi.

Przeciw dwóm zgodnym orzeczeniom dalsze odwołanie się jest niedopuszczalne.

Genossenschaft zu, wenn letztere das Gutachten rechtzeitig erstattet hat und die Bewilligung gegen ihren Antrag erfolgt ist.

Gegen zwei gleichlautende Entscheidungen steht keine weitere Berufung zu.

§ 20 a.

Do chwilowego tylko wykonywania przemysłu gospodniego i szynkowego poza obrębem zatwierdzonego stałego lokalu przemysłowego w poszczególnych nadzwyczajnych przypadkach (np. zabawy ludowe, festyny na cele dobroczynne, wystawy, budowy, targi, ćwiczenia wojskowe, koncentracje wojska, manewry i t. p.) przez osoby, które w tej samej lub sąsiedniej gminie trudnią się takim przemysłem, wystarczy licencya, którą wystawiać będzie w każdym przypadku z osobna władza przemysłowa, wzięwszy pod rozwagę, czy zachodzi rzeczywiście potrzeba zamierzonego wykonywania przemysłu, a w której oznaczony być ma dokładnie szczególny powód takiego

§ 20 a.

Zur bloss vorübergehenden Ausübung der Gast- und Schankgewerbes ausserhalb der genehmigten ständigen Betriebsstätten bei einzelnen besonderen Gelegenheiten (Volksfesten, Wohltätigkeitsfesten, Ausstellungen, Bauten, Märkten, militärischen Übungen, Truppenkonzentrierungen, Manövern u. s. w.) durch Personen, welche in derselben oder in einer benachbarten Gemeinde ein solches Gewerbe betreiben, genügt eine von der Gewerbebehörde nach Würdigung des hinsichtlich der angestrebten Gewerbeausübung bestehenden Bedürfnisses fallweise auszufertigende Lizenz, in welcher die betreffende Gelegenheit,

pozwolenia, miejsce, gdzie przemysł ma być wykonywany, oraz okres ważności licencji.

Przedsiębiorstwa, których wyłącznym celem jest dawanie przytułku i prowiantu podróżnym pewnego przedsiębiorstwa przewozowego (podróżnym międzypokładowym, względnie podróżnym trzeciej lub innej klasy okrętowej, uznanej rozporządzeniem za równorzędną trzeciej) w stacyach, w których się zbierają, lub w portach, gdzie wsiadają na okręty, uregulowane będą osobną ustawą dla ochrony wychodźców.

der Ort, wo der Betrieb stattfinden soll und die Gültigkeitsdauer genau anzugeben sind.

Unternehmungen, welche ausschliesslich den Zweck haben, die Reisenden eines Beförderungsunternehmens (Reisende des Zwischendecks, beziehungsweise der dritten oder einer im Verordnungswege gleichgestellten Schiffsklasse) in der Sammelstation oder im Einschiffungshafen zu beherbergen und zu verpflegen, werden durch ein besonderes Gesetz zum Schutze der Auswanderer geregelt.

§ 21.

Przemysł prasowy.

Przemysły wzmiankowane w § 15 p. 1, mogą być z prowadzane z reguły tylko w miejscowościach, w których ma siedzibę polityczna władza powiatowa lub rządowa władza policyjna.

To postanowienie nie odnosi się jednakże do handlu, ograniczającego się wyłącznie do książek szkolnych, książek do nabożeństwa, kalendarzy i obrazków świątecznych.

Koncesyi na trudnienie się handlem, ograniczonym wyłącznie do książek szkolnych, książek do nabożeństwa, kalendarzy i obrazków świątecznych, udziela władza przemysłowa pierwszej instancji.

O ile sprzedaż wytworów prasy, wspomnianych w poprzedzającym ustępie, dozwolona jest poza zakre-

Die im § 15, Punkt 1, aufgeführten Gewerbe dürfen in der Regel nur an Orten, wo eine politische Bezirks- oder landesfürstliche Polizeibehörde ihren Sitz hat, errichtet werden.

Diese Bestimmung erstreckt sich jedoch nicht auf den ausschliesslich auf Schul- und Gebetbücher, Kalender und Heiligenbilder beschränkten Handel.

Die Konzession zu dem ausschliesslich auf Schul- und Gebetbücher, Kalender und Heiligenbilder beschränkten Handel verleiht die Gewerbebehörde erster Instanz.

Inwiefern der Verkauf der im vorhergehenden Absatz er-

sem koncesyi, upoważniającej do sprzedaży wytworów prasy w ogólności lub do ograniczonego handlu takimi wytworami, o tem stanowi ustawa prasowa.

Do handlu wytworami prasy, które przeznaczone są wyłącznie do potrzeb przemysłowych i obrotowych, lub do potrzeb życia domowego i towarzyskiego, a których nie można uważać za wytwory artystyczne (zeszyty szkolne, cenniki, kartki cennikowe, karty pocztowe z widokami i karty gratulacyjne, zawiadomienia o najmie, blankiety rachunkowe, podziały godzin, zeszyty do pisania, rachunki bieżące, karteczki tytułowe do książek i zeszytów, arkusze do modelowania i kolorowania, odbijanki, wzory do robót piłeczkowych, arkusze z życzeniami, druki do celów przemysłowych i kancelaryjnych i t. p.), nie potrzeba wogóle koncesyi, lecz zgłaszać go należy, jako przemysł wolny.

währten Presserzeugnisse ausserhalb des Rahmens einer zum Verkauf von Presserzeugnissen überhaupt oder zu dem beschränkten Handel mit diesen Presserzeugnissen berechtigenden Konzession erfolgen kann, bestimmt das Pressgesetz.

Der Handel mit Presserzeugnissen, welche lediglich den Bedürfnissen des Gewerbes und Verkehrs oder des häuslichen oder geselligen Lebens zu dienen bestimmt sind, ohne als artistische Erzeugnisse angesehen werden zu können (Schulhefte, Preislisten, Preiszettel, Ansichts- und Glückwunschkarten, Vermietungsanzeigen, Rechnungsblankette, Stundeneinteilungen, Schreibhefte, Kontokorrents, Bucher- und Schreibheftschilder, Modellier- und Kolorierbogen, Abzugbilder, Laubsägevorlagen, Wunschbogen, Drucksorten für industrielle und Kanzleizwecke u. dgl.), bedarf überhaupt keiner Konzession, sondern ist als freies Gewerbe anzumelden.

§ 21 a.

Stręczenie służby i posad sposobem zarobkowym.

Stręczenie służby i posad, wykonywane sposobem zarobkowym, stanowi bez względu na rodzaj stręczonych posad i miejsc służbowych — przemysł koncesyonowany.

Do rozpoczęcia tego przemysłu wymagane jest nie tylko zadośćuczynienie warunkom, przepisany do samodzielnego wykonywania wszystkich przemysłów w ogólności (§§ 2 do 10), lecz nadto jeszcze dostateczny stopień ogólnego wykształcenia, godność zaufania ze względu na przemysł i stosowny lokal przemysłowy.

Przy udzielaniu koncesyi należy nadto mieć uwagę na potrzeby miejscowe, a udzielenie samo jest także od

§ 21 a.

Die gewerbemässig betriebene Dienst- und Stellenvermittlung bildet ohne Unterscheidung der Kategorie der zu vermittelnden Stellen- und Dienstplätze ein konzessioniertes Gewerbe.

Zum Antritte dieses Gewerbes wird nebst der Erfüllung der zum selbstständigen Betrieb für alle Gewerbe vorgeschriebenen Bedingungen (§§ 2 bis 10) eine genügende allgemeine Bildung, Verlässlichkeit mit Beziehung auf das Gewerbe und ein geeignetes Betriebslokal gefordert.

Bei Verleihung der Konzession ist überdies auf die Lokalverhältnisse Bedacht zu nehmen und ist dieselbe auch da-

tego zawisłe, iżby przeciw zamierzonemu wykonywaniu przemysłu nie przemawiały względy na politykę bezpieczeństwa, zdrowia i obyczajności.

Badając stosunki miejscowe, należy przedewszystkiem mieć stosowną uwagę także na to, czy i o ile potrzeba stręczenia służby i posad w odnośnej gminie nie jest już zaspokojona w dostatecznej mierze przez państwo, kraj, powiat, gminę lub stowarzyszenia i w tym celu należy odnośnie zakłady przed udzieleniem koncesyi wysłuchać. Gdyby koncesya udzielona została mimo sprzeciwienia się zakładów, które zapytywano o opinię, wolno im do dnia 14 po uwiadomieniu wnieść rekurs ze skutkiem odraczającym.

Koncesya może być udzielona także ze zastrzeżeniem odwołania.

Minister handlu może w porozumieniu z Ministrem spraw wewn. wydać drogą rozporządzenia w sprawie

von abhängig, dass vom Standpunkte der Sicherheits-, Gesundheits- und Sittlichkeitspolizei gegen den beabsichtigten Gewerbebetrieb kein Anstand obwalte.

Bei Prüfung der Lokalverhältnisse ist insbesondere auch darauf entsprechend Rücksicht zu nehmen, ob und inwieweit in der Gemeinde nicht schon durch den Staat, das Land, den Bezirk, die Gemeinde oder durch Vereine selbst für die Dienst und Stellenvermittlung ausreichend Vorsorge getroffen erscheint, zu welchem Zwecke diese Anstalten vor Verleihung der Konzession zu hören sind. Wird die Konzession ungeachtet der Einwendung der einvernommen Anstalten erteilt, so steht denselben binnen 14 Tagen nach Verständigung der Rekurs mit aufschiebender Wirkung offen.

Die Konzession kann auch auf Widerruf erteilt werden. Der Handelsminister kann im Einvernehmen mit dem Mi-

udzielania koncesyi na stręczenie pewnych kategorii służby i posad jeszcze dalej idące postanowienia.

M. Do skarg na liczne i dotkliwie braki prywatnego pośrednictwa pracy przłączyło się wyrażone żywo życzenie kół robotniczych, aby prywatne pośrednictwo pracy zniesiono wogóle w drodze ustawodawczej i zajęto się utworzeniem publicznego, parytetycznie zorganizowanego i kierowanego pośrednictwa pracy. *

Ponieważ jednak krajowe, gminne i stowarzyszeniowe urzędy publicznego pośrednictwa pracy w państwie naszym nie rozwinęły się jeszcze do tego stopnia, aby wyprzeć całkiem prywatną działalność na tem polu, można na razie zapobiedz istniejącym brakom tylko przez podporządkowanie tej prywatnej działalności specjalnym przepisom ustawy przemysłowej. Można to było osiągnąć tylko przez zaliczenie tej gałęzi przemysłu do przemysłów koncesyonowanych. Jedynie zrobiono wyjątek dla pośrednictwa pracy za granicę, które ma być urządzone specjalną ustawą ochronną emigracyjną. Aby jednak nie przesądzać niekorzystnego w przyszłości rozwoju publicznego pośrednictwa pracy i aby za wszelką cenę powstrzymać ograniczenie pracy i jego zakresu działania, należy udzielać koncesyi z zastrzeżeniem możności odwołania, a przy udzielaniu koncesyi brać trzeba pod uwagę istnienie publicznego pośrednictwa pracy i zapotrzebowanie miejscowe.

Ze względu na szczególne stosunki w poszczególnych gałęziach pośrednictwa pracy, pozostawia się rządowi swobodę wydania w drodze ustawowej specjalnych surowych przepisów dla takich przedsiębiorstw pośredniczących. Upoważnienie to zastosować należy przedewszystkiem co do agencji teatralnych dla członków sceny i artystów, oraz co do

nister des Innern für die Erlangung der Konzession zur Vermittlung von Stellen und Dienstplätzen einzelner Kategorien weitergehende Bestimmungen im Verordnungswege erlassen.

stręczenia mamek, jak się to stało także w niektórych krajach państwa niemieckiego, np. w Prusiech na mocy obowiązującego od 1 października 1901 rozporządzenia min. handlu i przemysłu (Sociale Rundschau 1901, str. 651), oraz rozp. tegoż ministra z 31 stycznia 1902, specjalnie co do pośredniczenia w pracy dla pracujących na scenie (Soc. Rundschau 1902, str. 401), i w Bawaryi na mocy obwieszczenia król. ministerstwa stanu z 29 maja 1901 Dz. u. i rozp. z 31 maja 1901 Nr. 25 (Sociale Rundschau 1901, str. 246).

Co do kwestyi traktowania koncesyi już istniejących, otrzymanych prawidłowo na mocy rozp. min. z 28 lutego 1863, zarządza projekt, że dalsze wykonywanie tych koncesyi należy postawić wyraźnie pod kautele nowej ustawy i że właściciele koncesyi są przedewszystkiem zobowiązani przedłożyć przewidziany w § 21 regulamin biurowy.

CONSULATE GENERAL
OF THE
REPUBLIC OF POLAND
CHICAGO, ILL.

§ 21 b.

Koncesye mogą opiewać na stręczenie służby i posad w ogólności, albo też mogą być udzielane z ograniczeniami, mianowicie z ograniczeniem do pewnych rodzajów służby lub posad.

§ 21 b.

Die Konzessionen können auf die Vermittlung von Dienstplätzen und Stellen überhaupt lauten oder mit Beschränkungen, namentlich auf bestimmte Arten von Dienstplätzen oder Stellen erteilt werden.

§ 21 c.

Jednoczesne wykonywanie przemysłu stręczenia służby i posad z jakimś innym przemysłem przez jedną i tę samą osobę lub w tym samym lokalu, może mieć miejsce tylko za szczególnem zezwoleniem politycznej władzy krajowej.

Osobom, posiadającym koncesyę na stręczenie służby i posad, a nie posiadającym upoważnienia do dawania przytułku obcym (§ 16 lit. a), wzbronione jest pomieszczenie u siebie obcych kobiet, poszukujących zajęcia.

§ 21 c.

Der gleichzeitige Betrieb des Dienst- und Stellenvermittlungsgewerbes mit einem anderen Gewerbe durch dieselbe Person oder in demselben Lokale ist nur gegen besondere Genehmigung der politischen Landesbehörde gestattet.

Konzessionsinhabern, die nicht auch die Berechtigung zur Beherbergung von Fremden (§ 16, lit. a) besitzen, ist die Beherbergung fremder, arbeitsuchender Frauenspersonen untersagt.

§ 21 d.

Przemysł stręczenia służby i posad musi osoba, której udzielono koncesyi, wykonywać z reguły osobiście. Oddawanie takiego przemysłu w dzierżawę jest niedozwolone.

Natomiast może polityczna władza krajowa, gdy zachodzą ważne ku temu przyczyny, zezwolić na wykonywanie tego przemysłu przez zastępcę.

§ 21 d.

Das Dienst- und Stellenvermittlungsgewerbe ist in der Regel persönlich von dem Konzessionsinhaber auszuüben. Die Verpachtung eines solchen Gewerbes ist unzulässig.

Dagegen kann die Ausübung des Gewerbes durch einen Stellvertreter von der politischen Landesbehörde aus wichtigen Gründen genehmigt werden.

§ 21 e.

Każdy, kto się ubiega o przemysł stręczenia służby i posad, winien wraz z prośbą o koncesję przedłożyć władzy, która jej udziela, swój regulamin biurowy do zatwierdzenia, w którym w szczególności oznaczone być mają dokładnie wysokość i warunki opłat, jakich przedsiębiorca żądać będzie w swym przemyśle.

Właścicielowi koncesyi zabronione jest udzielanie lub przyjmowanie zaliczek, oraz przyjmowanie kaucyi z tytułu posady, którą komuś ma nastęrczyć.

Regulamin biurowy musi być przybity w lokalu przemysłowym.

Każda zmiana regulaminu biurowego podlega poprzedniemu zatwierdzeniu politycznej władzy krajowej.

§ 21 e.

Jeder Bewerber um ein Dienst- und Stellenvermittlungsgewerbe hat der Verleihungsbehörde unter einem mit dem Konzessionsansuchen eine Geschäftsordnung zur Genehmigung vorzulegen, in der namentlich die Höhe und die Bedingungen der vom Gewerbeinhaber in seinem Geschäftsbetriebe beanspruchten Gebühren genau festgesetzt sein müssen.

Die Gewährung oder Entgegennahme von Vorschüssen sowie die Entgegennahme von Kauttionen für die zu vermittelnden Stellen ist dem Konzessionsinhaber untersagt.

Die Geschäftsordnung ist im Betriebslokale anzuschlagen.

Właściciele koncesyi są obowiązani przedkładać władzy przemysłowej na jej żądanie te daty, odnoszące się do ich przemysłu, które są potrzebne do zestawień statystycznych, dotyczących publicznego stręczenia pracy.

Jede Änderung der Geschäftsordnung bedarf der vorherigen Genehmigung der potitischen Landesbehörde.

Die Konzessionsinhaber sind verpflichtet, über Aufforderung der Gewerbebehörde die zu Zwecken der Statistik des öffentlichen Arbeitsnachweises erforderlichen Daten bezüglich ihres Geschäftsbetriebes zu liefern.

§ 21 f.

Osoby, które już na podstawie dawniejszych przepisów uzyskały w należyty sposób pozwolenie na trudnienie się stręczeniem służby i posad, podlegają co do dalszego wykonywania tego konsensu przepisom niniejszej ustawy i muszą przewidziany w § 21 e regulamin biurowy przedłożyć do czterech tygodni politycznej władzy krajowej do zatwierdzenia.

§ 21 f.

Personen, welche eine Bewilligung zum Betriebe der Dienst- und Stellenvermittlung bereits auf Grund der früheren Vorschriften ordnungsmässig erlangt haben, unterliegen in Ansehung der weiteren Ausübung dieser Konzession den Vorschriften dieses Gesetzes und haben die im § 21 e vorgesehene Geschäftsordnung binnen vier Wochen der politischen Landesbehörde zur Genehmigung vorzulegen.

§ 21 g.

Przedsiębiorstwa pogrzebowe.

Badając stosunki miejscowe przy udzielaniu koncesyi na przemysł, wzmiankowany w § 15, punkt 23, należy w szczególności mieć stosowną uwagę na to, czy i o ile potrzeba przedsiębiorstwa pogrzebowego nie jest już w dostatecznej mierze zaspokojona przez samą gminę.

Drogą rozporządzenia wydane będą szczegółowe postanowienia co do zakresu uprawnień przedsiębiorstw pogrzebowych, tudzież co do taryfy opłat, którą przedłożyć musi ubiegający się o koncesyę, a która podlega za-
twierdzeniu władzy przemysłowej.

§ 21 g.

Bei Verleihung des in § 15, Punkt 23, erwähnten Gewerbes ist bei Prüfung der Lokalverhältnisse insbesondere auch darauf entsprechend Bedacht zu nehmen, ob und inwieweit nicht schon durch die Gemeinde für die Leichenbestattung ausreichend Vorsorge getroffen ist.

Im Verordnungswege werden die näheren Bestimmungen über den Berechtigungsumfang der Leichenbestattungsunternehmungen sowie über den vom Konzessionswerber vorzulegenden Gebührentarif, welcher der Genehmigung der Gewerbebehörde bedarf, erlassen.

Przeciw udzieleniu konsensu wolno gminie wnieść do 14 dni od uwiadomienia rekurs ze skutkiem odraczającym.

Gegen die Erteilung der Konzession steht der Gemeinde der Rekurs binnen 14 Tagen nach Verständigung mit aufschiebender Wirkung offen.

§. 23.

Warunki szczególne.

Do rozpoczęcia przemysłu koncesyowanego potrzeba nie tylko wypełnienia warunków, przepisanych do samostnego wykonywania wszelkiego wogóle przemysłu (§§ 2 do 10), lecz nadto wymagać się będzie, by ubiegający się był człowiekiem, zasługującym na zaufanie co do wykonywania odnośnego przemysłu, i żeby — o ile chodzi o przemysły, wyszczególnione w § 15 p. 1, 2, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 14, 17, 18, 20, 21, 22 i 23 posiadał specjalne uzdolnienie. W jaki sposób udowadniane ma być to uzdolnienie, postanowione będzie — o ile dotyczące przepisy nie zawierają się już w tej ustawie — drogą rozporządzenia, które

§. 23.

Zum Antritte eines konzessionierten Gewerbes werden nebst den zum selbstständigen Betriebe eines Gewerbes für alle Gewerbe vorgeschriebenen Bedingungen (§§ 2 bis 10) Verlässlichkeit mit Beziehung auf das betreffende Gewerbe und bei den im § 15, Punkt 1, 2, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 14, 17, 18, 20, 21, 22 und 23, genannten Gewerben eine besondere Befähigung gefordert. Auf welche Weise die Befähigung nachzuweisen ist, wird, soweit hiefür in diesem Gesetze nicht schon Bestimmungen enthalten sind, im Verordnungswege vom Handels-

wyda Minister handlu za porozumieniem z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem wyznań i oświaty.

Ustawa z dnia 26 grudnia 1893 Dz. u. p. Nr. 193, dotycząca uregulowania koncesyjonowanych przemysłów budowniczych, zostaje nienaruszona.

Minister handlu może za porozumieniem z Ministrem spraw wewnętrznych, po wysłuchaniu opinii Izby handlowej i przemysłowej, gdzie zaś istnieją związki stowarzyszeń, także po wysłuchaniu zdania tych związków oraz odnośnych stowarzyszeń, postanowić drogą rozporządzenia, bądź w ogólności, bądź tylko dla pewnych miejscowości lub obszarów, że koncesya na poszczególne kategorie przemysłu gospodniego i szynkowego, które muszą być ściśle oznaczone, udzielana być może tylko tym osobom, które dadzą dowód szczególnego uzdolnienia; dowód ten będzie szczegółowo uregulowany drogą rozporządzenia.

Jednakże przepisy, o których mowa w poprzedzają-

minister im Einvernehmen mit dem Minister des Innern und dem Minister für Kultus und Unterricht festgesetzt.

Das Gesetz vom 26. Dezember 1893, R. G. Bl. Nr. 193, betreffend die Regelung der konzessionierten Baugewerbe, bleibt unberührt.

Der Handelsminister kann im Einvernehmen mit dem Minister des Innern nach Einvernehmung der Handels- und Gewerbekammer, der etwa bestehenden Genossenschaftsverbände und der betreffenden Genossenschaften im Verordnungswege im allgemeinen oder für einzelne Orte der Gebiete vorschreiben, dass bestimmt zu bezeichnende Kategorien der Gast- und Schankgewerbe nur an solche Bewerber verliehen werden dürfen, welche den im Verordnungswege näher zu regelnden Nachweis einer besonderen Befähigung erbringen.

Doch können die im vorgehenden Absätze erwähnten

cym ustępie, mogą być wydane tylko o tyle, o ile urządzenia, zaprowadzone za staraniem stowarzyszeń zawodowych, oraz zawodowe zakłady naukowe, zabezpieczają w obszarach, o które chodzi, zupełnie dostateczne wykształcenie młodych sił dla odnośnych gałęzi przemysłów.

Przy udzielaniu koncesyi na przemysły, wymienione w § 15 punkt 1, 2, 3, 4, 7, 9, 13, 13, 15, 16, 22 i 23, oraz na przytoczony w punkcie 14 przemysł sprzedawania trucizn i przeznaczonych na lekarstwa materiałów i przetworów, należy mieć nadto uwagę na stosunki miejscowe; udzielenie koncesyi na przemysły, wymienione w § 15, jest dalej zawisłe od tego warunku, żeby zamierzone wykonywanie przemysłu nie podlegało żadnemu zarzutowi ze stanowiska polityki bezpieczeństwa, moralności, zdrowia, ogniowej lub komunikacyjnej.

Vorschriften nur insofern erlassen werden, als durch fachgenossenschaftliche Einrichtungen und fachliche Unterrichtsanstalten in den in Betracht kommenden Gebieten für die vollständige Ausbildung des Nachwuchses in den betreffenden Gewerben vorgesorgt erscheint.

Bei Verleihung der im § 15, Punkt 1, 2, 3, 4, 7, 9, 12, 13, 15, 16, 22 und 23, erwähnten Gewerbe sowie bei Verleihung des im Punkte 14 angeführten Gewerbes des Verkaufes von Giften und der arzneilichen Verwendung bestimmten Stoffen und Präparaten ist überdies auf die Lokalverhältnisse Bedacht zu nehmen; die Verleihung der im § 15 aufgeführten Gewerbe ist ferner davon abhängig, dass vom Standpunkte der Sicherheits-, Sittlichkeits-, Gesundheits-, Feuer- oder Verkehrspolizei gegen den beabsichtigten Gewerbebetrieb kein Anstand obwaltet.

§ 23 a.

Przed udzieleniem pozwolenia na wykonywanie pewnego przemysłu koncesyjonowanego, do rozpoczęcia którego wymagane jest szczególne uzdolnienie (§ 23 ustęp 1 i 3), powinna władza przemysłowa dać odnośnemu stowarzyszeniu sposobność przegładnięcia w swem biurze 3rodków dowodowych, przedłożonych przez stronę w celu wykazania uzdolnienia, wyznaczając mu na to okres trzechtygodniowy. W ciągu takiego samego okresu przysługuje stowarzyszeniu prawo wydawania opinii o przedłożonym dowodzie uzdolnienia.

Z analogiczmem zastosowaniem przepisów, obowiązujących co do przemysłów rękodzielniczych (§ 14 c), dozwolone jest uwolnienie od dowodu uzdolnienia.

§ 23 a.

Vor Verleihung eines konzessionierten Gewerbes, zu dessen Antritt eine besondere Befähigung gefordert wird (§ 23, Alinea 1 und 3), hat die Gewerbebehörde der betreffenden Genossenschaft während eines Zeitraumes von drei Wochen Gelegenheit zu geben, bei der Behörde Einsicht in die von der Partei zum Nachweise der Befähigung beigebrachten Belege zu nehmen. Innerhalb derselben Frist steht es der Genossenschaft zu, ein Gutachten über den beigebrachten Befähigungsnachweis zu erstatten.

Eine Dispens von der Beibringung des Befähigungsnachweises ist in sinngemässer Anwendung der für die handwerksmässigen Gewerbe geltenden Vorschriften (§ 14 c) zulässig.

Przepis poprzedzającego ustępu nie ma zastosowania do przemysłów budowlanych.

Co się tyczy udowadniania szczególnego uzdolnienia przez jawne spółki handlowe lub spółki komandytowe, stosowane być mają w analogiczny sposób postanowienia § 14 e. O ile chodzi o przedsiębiorstwo przemysłowe, wykonywane sposobem fabrycznym, wystarczy udowodnienie specjalnego uzdolnienia dla osoby zastępcy (zawiadowcy przedsiębiorstwa). Gdy co do kwestyi, czy pewne koncesyjonowane przedsiębiorstwo przemysłowe uważane być ma za wykonywane sposobem fabrycznym, zachodzi wątpliwość, rozstrzygać należy według przepisów § 1 ustęp 6.

Nadto przed udzieleniem koncesyi na takie przemysły, przy nadawaniu których trzeba mieć uwagę na potrzeby miejscowe, należy zasięgnąć opinii owej gminy, w której ma być siedziba przemysłu.

Die Vorschrift des vorhergehenden Absatzes findet auf die Baugewerbe keine Anwendung.

In Betreff der Erbringung des Nachweises der besonderen Befähigung bei offenen Handelsgesellschaften und Kommanditgesellschaften haben die Bestimmungen des § 14 e sinngemäss Anwendung zu finden. Sofern es sich um ein fabrikmässig betriebenes gewerbliches Unternehmen handelt, genügt es, wenn der Nachweis der besonderen Befähigung in der Person des Stellvertreters (Geschäftsführers) erbracht wird. Über die Frage, ob ein konzessioniertes gewerbliches Unternehmen als fabrikmässig betrieben anzusehen sei, ist im Zweifel nach Vorschrift des § 1, Alinea 6, zu entscheiden.

Ferner ist vor der Erteilung der Konzession für solche Gewerbe, bei deren Verleihung auf die Lokalverhältnisse Bedacht zu nehmen ist, die Gemeinde des Standortes des Gewerbes zu hören.

§ 24.

Zastrzeżenie.

Minister handlu ma prawo, porozumiawszy się z Ministrem spraw wewnętrznych i wysłuchawszy opinii Izby handlowej i przemysłowej, a gdzie istnieją związki stowarzyszeń, także opinii tych związków, oraz zdania odnośnych stowarzyszeń, postanowić aż do ustawowego uregulowania tej kwestyi, gdyby względy publiczne nieodzownie tego wymagały, przymus konsensowy także dla poszczególnych innych przemysłów, które nie są wyliczone w tej części ustawy, i to albo w ogólności, albo tylko dla pewnych powiatów.

W odnośnem rozporządzeniu mogą być wydane postanowienia co do osobistego i zawodowego uzdolnienia,

§ 24.

Wenn öffentliche Rücksichten es dringend geboten erscheinen lassen, ist der Handelsminister im Einvernehmen mit dem Minister des Innern ermächtigt, nach Einvernehmung der Handels- und Gewerbekammer, der etwa bestehenden Genossenschaftsverbände und der betreffenden Genossenschaften auch noch einzelne andere als die im gegenwärtigen Hauptstücke aufgezählten Gewerbe im allgemeinen oder für bestimmte Bezirke bis zur gesetzlichen Regelung an eine Konzession zu binden.

In der Verordnung können Bestimmungen getroffen werden über die zur Erlangung der Konzession erforderliche per-

które ubiegający się musi posiadać, aby uzyskać koncesye, co do jakości siedziby przemysłu i lokalów przemysłowych, wreszcie co do sposobu, zakresu i warunków wykonywania przemysłu. W szczególności może w niem być postanowione, czy i o ile wykonywanie przemysłu przez dzierżawców lub zastępców jest zabronione lub o ile niedozwolone jest równoczesne trudnienie się innym przemysłem. Nadto może rzeczzone rozporządzenie zawierać postanowienia co do obowiązku prowadzenia osobnych ksiąg i wykazów, co do dopuszczalności specjalnego uregulowania pod względem przemysłowo-policyjnym, co do uwzględniania potrzeb miejscowych, tudzież co do instancyi, udzielającej koncesyi.

W podobny sposób można też poszczególne przemysły, podlegające obecnie przymusowi konsensowemu, od tego przymusu uwolnić, gdyby zmiana stosunków przemawiała za dopuszczalnością takiego zarządzenia,

sönliche und fachliche Befähigung der Bewerber, über die Beschaffenheit des Standortes und der Betriebsstätte, über die Art, den Umfang und die Bedingungen der Gewerbeausübung. Namentlich kann festgesetzt werden, inwieweit die Ausübung durch Pächter oder Stellvertreter etwa untersagt oder der gleichzeitige Betrieb anderer Gewerbe unstatthaft erklärt wird. Ferner können Bestimmungen über die Verpflichtung zur Führung besonderer Bücher und Ausweise, über die Zulässigkeit besonderer gewebepolizeilicher Regelung, über die Berücksichtigung des Lokalbedarfes sowie über die Verleihungsinstanz getroffen werden.

Auf gleiche Weise können einzelne, dermalen konzessionierte Gewerbe von dem Erfordernisse der Konzession entbunden werden, wenn veränderte Verhältnisse dies als zulässig erkennen lassen sowie auch angeordnet werden kann, dass in

oraz postanowić, że w miejscowościach, w których władza w interesie obrotu ustanowiła do sprawowania pewnych czynności i usług, wymagających szczególnego zaufania publiczności, pewne osoby, związane odpowiedzialnością, wszystkim innym osobom zabronione jest wykonywanie tych samych czynności.

Orten, wo von der Behörde bestimmte Personen im Interesse des Verkehrs für gewisse, ein besonderes öffentliches Vertrauen in Anspruch nehmende Geschäfte und Dienstleistungen bestellt und in Pflicht genommen sind, alle anderen Personen von dem Betriebe der nämlichen Gaschäfte ausgeschlossen werden.